

Okrugli sto o povratku i obnovi

Okrugli sto pod nazivom "Povratak izbjeglih i raseljenih – obnova kao preduslov povratka" odrzan je u Mostaru 11. jula u organizaciji Udruzenja gradjana za zastitu ljudskih prava i pod pokroviteljstvom Vijeca Evrope i austrijske vlade.

Medju mnogim ucesnicima, predstavnicima lokalne, medjunarodne i nevladine zajednice, Nigel Moore, sef odjela za obnovu i povratak pri OHR-u Mostar i Murray McCullough, sef ureda Evropske komisije u Mostaru, govorili su o ulaganjima medjunarodne zajednice u obnovu u Hercegovacko-neretvanskom kantonu od 1994. godine i vremena Administracije Evropske unije nad Mostarom do danas, kao i o planovima za obnovu u 2000. godini i dalje.

Od 1994. godine pa do danas, medjunarodna zajednica ulozila je oko 600 miliona njemackih maraka u obnovu u ovome području, od cega je svake godine oko 28 miliona ulozeno u obnovu stambenih jedinica. Iako su ovi napor rezultirali pozitivnim promjenama u svim područjima života i intenzivirali povratak, medjunarodna zajednica još uvijek je nezadovoljna sporom provedbom imovinskih zakona sirom zemlje kao i izostankom povratka u vec obnovljenu imovinu.

Govoreći o planovima za obnovu za naredni period, ponovo je receno kako ce medjunarodna zajednica svakako nastaviti sa pruzanjem pomoći i ulaganjima, ali je zabilježeno i smanjenje sredstava medjunarodne zajednice. Ove godine, Evropska komisija osigurala je svotu novca u visini do 12 milijuna njemackih maraka za obnovu u HN kantonu, ali takodje se i nada se da će dodatna sredstva biti dobijena putem bilateralnih sporazuma. Stoga medjunarodna zajednica očekuje veci angazman svih domaćih struktura u provedbi imovinskih zakona, kao i njihovo dosljedno insistiranje na povratku u obnovljenu imovinu. Propust da to bude i učinjeno bice jasna ilustracija potpunog nepostovanja vladavine zakona i nepostovanja ljudskih prava.

Ucesnici su zaključili da je neophodno animirati sve postojeće strukture te ustanoviti saradnju na svim nivoima po pitanju povratka i obnove. Bilo bi pozeljno formirati savjetodavno tijelo sacinjeno od predstavnika raznih struktura koji bi ponudili realisticne preporuke medjunarodnoj zajednici o tome gdje usmjeriti svoja sredstva. Na kraju, provedba imovinskih zakona u isključivoj je nadležnosti lokalnih tijela vlasti, stoga medjunarodna zajednica očekuje provedbu ovih zakona bez odlaganja.